

ISTORIA BISERICESCĂ

Traducere : Î.P.S. Iosif Gheorghian Mitropolit Primat al României
Ediție diortosită și îngrijită de Pr. Lect. Dr. Petru Pantiș

Apare cu binecuvântarea Î.P.S. Sale
Dr. Laurențiu Streza - Mitropolitul Ardealului

ECCLESIAST / Astra Museum
2016

Introducere.....	5
SOCRATE	5
Cartea întâi	15
CAPITOLUL I.	15
<i>Planul Autorului.</i>	15
CAPITOLUL II.	15
<i>Cum a îmbrățișat Împăratul Constantin religia creștină.</i>	15
CAPITOLUL III.....	17
<i>Despre persecuția lui Licinius contra creștinilor, în timpul în care Constantin îi favoriza din toate puterile sale.</i>	17
CAPITOLUL IV.	17
<i>Război între Constantin și Licinius din cauza creștinilor. (324 d. Hr.)</i>	17
CAPITOLUL V	18
<i>Cearta dintre Arie și Alexandru, Episcopul de Alexandria.</i>	18
CAPITOLUL VI.	18
<i>Progresul certe. Alexandru depune pe Arie și pe aderenții săi.</i>	18
CAPITOLUL VII.	22
<i>Împăratul Constantin trimite pe Osiu la Alexandria, pentru a-l sfătui pe Arie să reintre în împărtășirea Bisericii.</i>	22
CAPITOLUL VIII.....	24
<i>Despre Sinodul care s-a ținut în Niceea, în Bithynia și despre hotărârea ce s-a luat acolo.</i>	24
CAPITOLUL IX.	31
<i>Despre ceea ce s-a hotărât în Sinod și despre depunerea lui Arie și a aderenților săi.</i>	31
CAPITOLUL X.....	38
<i>Aețiu, Episcopul novațienilor, e chemat la Sinod de către Împărat.</i>	38

CAPITOLUL XI.....	39
<i>Pafnutie.....</i>	39
CAPITOLUL XII.....	40
<i>Spiridon, Episcopul de Cipru.....</i>	40
CAPITOLUL XIII.....	41
<i>Euthichian Monahul.....</i>	41
CAPITOLUL XIV.....	42
<i>Eusebiu, Episcop de Nicomidia și Teognis Episcop de Niceea își trimite retractarea și sunt apoi restabiliți în scaunele lor.....</i>	42
CAPITOLUL XV.....	43
<i>Atanasie e făcut Episcop de Alexandria.....</i>	43
CAPITOLUL XVI.....	44
<i>Împăratul dispune să se zidească cetatea Bizanț (328 d. Hr.) și îi dădu numele său.....</i>	44
CAPITOLUL XVII.....	44
<i>Elena, mama Împăratului, găsește Crucea Mântuitorului în Ierusalim și dispune să se zidească acolo o biserică.....</i>	44
CAPITOLUL XVIII.....	46
<i>Împăratul Constantin nimicește superstițiile păgânismului și dispune să se zidească mai multe biserici.....</i>	46
CAPITOLUL XIX.....	47
<i>Credința, e propovăduită în Indii.....</i>	47
CAPITOLUL XX.....	48
<i>Iberii se convertesc la credință.....</i>	48
CAPITOLUL XXI.....	50
<i>Antonie Pustnicul.....</i>	50
CAPITOLUL XXII.....	51
<i>Manes, conducătorul maniheilor.....</i>	51
CAPITOLUL XXIII.....	52
<i>Eusebiu și Teognis combat definiția credinței întocmită în Sinodul din Niceea și întind curse lui Atanasie.....</i>	52
CAPITOLUL XXV.....	55
<i>Despre un preot care pregătește restabilirea lui Arie în Alexandria...</i>	55
Capitolul XXVI.....	56

<i>Arie își prezintă retractarea și se preface că se supune definiției Sinodului.</i>	56
CAPITOLUL XXVII.	56
<i>Atanasie refuză să-l primească pe Arie. El e calomniat pe lângă Împărat. (332 d.Hr.)</i>	56
CAPITOLUL XXVIII.	58
<i>Împăratul convocă un Sinod la Tyr pentru a judeca acușările aduse contra lui Atanasie.</i>	58
CAPITOLUL XXIX.	59
<i>Episcopul Arsenie.</i>	59
CAPITOLUL XXX.	60
<i>Fuga acuzatorilor lui Atanasie.</i>	60
CAPITOLUL XXXI.	60
<i>Atanasie cere dreptate de la Împărat.</i>	60
CAPITOLUL XXXII.	61
<i>Depunerea lui Atanasie.</i>	61
CAPITOLUL XXXIII.	61
<i>Episcopii se duc de la Tyr la Ierusalim și acolo primesc pe Arie în împărtășirea lor.</i>	61
CAPITOLUL XXXIV.	61
SCRISOAREA ÎMPĂRATULUI CONSTANTIN.	61
<i>Constantin, învingător, Prea mare, August: Episcopilor adunați în Cetatea Tyr.</i>	61
CAPITOLUL XXXV.	62
<i>Atanasie e exilat în Galia din cauza unei noi acuzări. (336 d.Hr.)</i>	62
CAPITOLUL XXXVI.	63
<i>Marcel, Episcopul de Ancyra și Asterius, Sofistul.</i>	63
CAPITOLUL XXXVII.	64
<i>Tulburări provocate de către Arie în Constantinopol.</i>	64
CAPITOLUL XXXVIII.	64
<i>Moartea lui Arie.</i>	64
CAPITOLUL XXXIX.	66
<i>Moartea Împăratului Constantin.</i>	66
CAPITOLUL XL.	66

Înmormântarea Împăratului Constantin.	66
Respect pentru oameni și cărți	
Cartea a doua	67
CAPITOLUL I.	67
<i>Motivele pentru care Socrate a făcut de două ori primele două cărți din Istoria sa.</i>	67
CAPITOLUL II.....	68
<i>Eusebiu, Episcopul de Nicomidia, susține părerea lui Arie.</i>	68
CAPITOLUL III.....	69
SCRISOAREA TÂNĂRULUI CONSTANTIN.....	69
<i>Constantin, Cesar: Poporului Bisericii Sobornicești din Alexandria.</i>	69
CAPITOLUL IV.	69
<i>Acachie urmă lui Eusebiu în conducerea Bisericii de Cesareea.</i> ...	69
CAPITOLUL VI.	70
<i>Tulburare în Constantinopol din cauza alegerii unui Episcop.</i>	70
CAPITOLUL VII.....	70
<i>Constanțiu alungă pe Pavel de pe Scaunul Bisericii de Constantinopol și puse în locul său pe Eusebiu, Episcopul de Nicomidia.</i>	70
CAPITOLUL VIII.....	71
<i>Eusebiu ține un Sinod în Antiohia, unde propune o nouă formulă de credință. (341 d.Hr.)</i>	71
CAPITOLUL IX.	71
<i>Eusebiu de Emesa.</i>	71
CAPITOLUL X.....	72
<i>Episcopii întruniți în Antiohia, aleg pe Grigorie spre a fi Episcop de Alexandria și schimbă termenii credinței Sinodului din Niceea.</i>	72
CAPITOLUL XI.	74
<i>Grigorie intră cu putere armată în Alexandria. Atanasie e constrâns să plece de acolo.</i>	74
CAPITOLUL XII.	75
<i>Pavel e restabilit de către popor pe scaunul Bisericii de Constantinopol. Macedoniu e ales de către Arieni.</i>	75

CAPITOLUL XIII.....	75
<i>Ermogen, maestrul poliției, e ucis de poporul din Constantinopol. Pavel este alungat de acolo de către Împăratul Constanțiu. (342 d.Hr.)</i>	75
CAPITOLUL XIV.....	76
<i>Grigorie e alungat din Biserica de Alexandria de către arieni și George e pus în locul său.</i>	76
CAPITOLUL XV.....	76
<i>Atanasie, Pavel și alți câțiva Episcopi sunt restabiliți în scaunele lor prin intervenția lui Iuliu, Episcopul Romei. (342 d.Hr.).....</i>	76
CAPITOLUL XVI.....	78
<i>Împăratul Constanțiu trimite pe Pavel în exil și pune pe Macedoniu pe scaunul Bisericii de Constantinopol.</i>	78
CAPITOLUL XVII.....	79
<i>Atanasie fuge la Roma de frica amenințărilor Împăratului.</i>	79
CAPITOLUL XVIII.....	80
<i>Trei Episcopi trimiși din Orient spre a da seama de depunerea lui Atanasie și a lui Pavel întocmesc o nouă formulă de credință.</i>	80
CAPITOLUL XIX.....	81
<i>Altă expunere de credință.....</i>	81
CAPITOLUL XX.....	84
<i>Sinodul din Sardica. (347 d.Hr.).....</i>	84
CAPITOLUL XXI.....	85
<i>Apărarea lui Eusebiu, supranumit Pamfiliu.</i>	85
CAPITOLUL XXII.....	87
<i>Împăratul Occidentului îl roagă pe Împăratul Orientului să restabilească pe Pavel și pe Atanasie în scaunele lor și-l amenință cu război, în caz că va continua să refuze aceasta.</i>	87
CAPITOLUL XXIII.....	88
<i>Constanțiu recheamă pe Atanasie și-l trimite la Alexandria.....</i>	88
CAPITOLUL XXIV.....	93
<i>Atanasie e primit la Ierusalim și face să se primească credința Sinodului din Niceea.</i>	93
CAPITOLUL XXV.....	94

<i>Magnențiu și Vetranion. (350 d.Hr.)</i>	94
CAPITOLUL XXVI.....	94
<i>Pavel și Atanasie sunt din nou alungați din scaunele lor</i>	94
CAPITOLUL XXVII.	95
<i>Macedoniu fiind restabilit pe Scaunul Bisericii de Constantinopol, întreprinde o crudă persecuție contra celor ce nu erau de vederile sale.</i>	95
CAPITOLUL XXVIII	96
<i>Violențe săvârșite în Alexandria.</i>	96
CAPITOLUL XXIX.....	97
<i>Depunerea lui Fotin, Episcop de Sirmium</i>	97
CAPITOLUL XXX.....	98
<i>Expunerea de credință făcută în Sinodul din Sirmium.</i>	98
CAPITOLUL XXXI.....	102
<i>Osie, Episcopul de Cordova e constrâns de violența maltratărilor să semneze formula de credință hotărâtă în Sinodul din Sirmium....</i>	102
CAPITOLUL XXXII.	102
<i>Moartea tragică a lui Magnențiu.</i>	102
CAPITOLUL XXXIII.	103
<i>Un neînsemnat război contra evreilor.</i>	103
CAPITOLUL XXXIV	103
<i>Împăratul Constanțiu poruncește să-l omoare pe Gallus. (354 d.Hr.)</i>	103
CAPITOLUL XXXV.	104
<i>Aețiu publică o nouă erezie.</i>	104
CAPITOLUL XXXVI.....	105
<i>Sinodul din Milan.</i>	105
CAPITOLUL XXXVII.....	105
<i>Sinodul din Rimini. O nouă formulă de credință. (359 d. Hr.)</i>	105
CAPITOLUL XXXVIII.	112
<i>Cruzimile lui Macedoniu.</i>	112
CAPITOLUL XXXIX.....	115
<i>Sinodul ținut în Seleucia.</i>	115
CAPITOLUL XL	117

<i>Altă formulă de credință întocmită de Acachie.....</i>	117
CAPITOLUL XLI.....	120
<i>Partizanii lui Acachie confirmă credința Sinodului din Rimini și fac oarecare adăugiri.....</i>	120
CAPITOLUL XLII.....	122
<i>Macedoniu e depus. Eudoxiu e înălțat în locul său pe scaunul Bisericii de Constantinopol.</i>	122
CAPITOLUL XLIII.	123
<i>Depunerea lui Eustațiu. Rătăcirile lui. Strămutarea lui Eudoxiu. Târnosirea bisericii Sfânta Sofia.....</i>	123
CAPITOLUL XLIV.....	124
<i>Meletie e făcut Episcop din Antiohia. Schismă în această Biserică.</i>	124
CAPITOLUL XLV.	125
<i>Erezia lui Macedoniu.</i>	125
CAPITOLUL XLVI.....	126
<i>Erezia apolinariștilor.</i>	126
CAPITOLUL XLVII.....	127
<i>Moartea Împăratului Constanțiu.</i>	127
Cartea a treia.	129
CAPITOLUL ÎNTÂI.....	129
<i>Nașterea lui Iulian. Educația sa. Ajungerea sa în fruntea Imperiului. Apostazia sa. (361 d. Hr.).....</i>	129
CAPITOLUL II.....	133
<i>Răscoală provocată în Alexandria.....</i>	133
CAPITOLUL III.....	134
<i>Împăratul mustră poporul din Alexandria pentru omorârea lui George.</i>	134
CAPITOLUL IV.	135
<i>Atanasie e restabilit în scaunul său.</i>	135
CAPITOLUL V.....	135
<i>Reîntorcerea lui Lucifer și a lui Eusebiu</i>	135
CAPITOLUL VI.	136

<i>Paulin e sfințit Episcop de Antiohia.</i>	136
CAPITOLUL VII.	136
<i>Sinodul din Alexandria.</i>	136
CAPITOLUL VIII.	138
<i>Apologie alcătuită de Atanasie pentru a-și justifica retragerea.</i> ..	138
CAPITOLUL IX.	140
<i>Dezbinare între creștinii din Antiohia. Nemulțumirea lui Lucifer.</i> <i>Caritatea lui Eusebiu.</i>	140
CAPITOLUL X.	141
<i>Ilarie, Episcopul de Poitiers predică în Occident doctrina</i> <i>consubstanțialității Fiului lui Dumnezeu. Rătăcirea macedonienilor.</i>	141
CAPITOLUL XI.	142
<i>Julian cere bani de la creștini.</i>	142
CAPITOLUL XII.	142
<i>Julian îi oprește pe creștini să învețe științele profane.</i>	142
CAPITOLUL XIII.	143
<i>Julian se silește a converti pe creștini.</i>	143
CAPITOLUL XIV.	144
<i>Atanasie fuge din Alexandria.</i>	144
CAPITOLUL XV.	144
<i>Martiri în Frigia.</i>	144
CAPITOLUL XVI.	145
<i>Apolinarii alcătuiesc cărți.</i>	145
CAPITOLUL XVII.	147
<i>Julian se pregătește de război contra perșilor. El scrie contra</i> <i>locuitorilor Antiohiei.</i>	147
CAPITOLUL XVIII.	148
<i>Julian consultă un Oracol, care nu-i poate răspunde nimic.</i>	148
CAPITOLUL XIX.	148
<i>Persecuție provocată contra creștinilor. Minunata statornicie a lui</i> <i>Teodor.</i>	148
CAPITOLUL XX.	149

Iulian permite evreilor să-și restabilească templul din Ierusalim. Ei sunt împiedicați de la aceasta prin trei minuni. 149

CAPITOLUL XXI. 150

Năvălirea lui Iulian în Persia. Moartea sa. 150

CAPITOLUL XXII. 151

Iovian e proclamat Împărat. (363 d. Hr.) 151

CAPITOLUL XXIII. 151

Combaterea celor ce a spus Libanius despre Iulian. 151

CAPITOLUL XXIV. 156

Episcopii se silesc, fiecare, să atragă pe Iovian la vederile lor. 156

CAPITOLUL XXV. 156

Aderenții lui Acachie îmbrățișează doctrina consubstanțialității Cuvântului. 156

CAPITOLUL XXVI. 158

Moartea Împăratului Iovian. 158

Cartea a patra. 159

CAPITOLUL I. 159

Valentinian e proclamat Împărat. El și l-a asociat pe Valens, fratele său, la conducerea Imperiului. (364 d. Hr.) 159

CAPITOLUL II. 160

Valens permite macedonienilor să țină un Sinod și persecută pe cei ce țineau doctrina consubstanțialității Fiului lui Dumnezeu. 160

CAPITOLUL III. 160

Revolta lui Procopiu. Cutremur de pământ. Inundație. 160

CAPITOLUL IV. 161

Macedonienii confirmă la Lampsac doctrina Sinodului din Antiohia, condamnă doctrina Sinodului din Rimini și aprobă depunerea lui Acachie și a lui Eudoxiu. 161

CAPITOLUL V. 161

Valens prinde pe Procopiu și-l omoară împreună cu căpeteniile trupelor sale. 161

CAPITOLUL VI. 162

<i>Valens întrebuițează violența asupra mai multora pentru a-i face să îmbrățișeze doctrina lui Arie.</i>	162
CAPITOLUL VII.	162
<i>Eunomiu e instalat pe scaunul Bisericii de Cizic în locul lui Eleusiu.</i>	162
CAPITOLUL VIII.	163
<i>Oracol aflat în ruinele zidurilor din Calcedon.</i>	163
CAPITOLUL IX.	164
<i>Valens persecută pe novațieni.</i>	164
CAPITOLUL X.	165
<i>Lui Valentinian i se naște un fiu.</i>	165
CAPITOLUL XI.	165
<i>O grindină de o mărime extraordinară. Cutremur de pământ.</i>	165
CAPITOLUL XII.	166
<i>Macedonienii scriu lui Liberiu, Episcopul de Roma, și semnează consubstanțialitatea Cuvântului.</i>	166
CAPITOLUL XIII.	169
<i>Eunomiu se desparte de Eudoxiu. Atanasie e silit să se ascundă. El e restabilit.</i>	169
CAPITOLUL XIV.	170
<i>Demofil e ales de către arieni pentru a urma lui Eudoxiu, iar Evagrie de către ortodocși</i>	170
CAPITOLUL XV.	170
<i>Evagrie și Eustațiu sunt trimiși în exil. Arieni îi persecută pe ortodocși</i>	170
CAPITOLUL XVI.	171
<i>Preoți arși din porunca lui Valens. Foamete în Frygia.</i>	171
CAPITOLUL XVII.	171
<i>Împăratul Valens persecută pe apărătorii consubstanțialității Fiului lui Dumnezeu.</i>	171
CAPITOLUL XVIII.	172
<i>Tăria credinței unei femei din Cetatea Edessei.</i>	172
CAPITOLUL XIX.	172

<i>Valens îi omoară pe mai mulți, din mânie pentru o prezicere oarecare.</i>	172
CAPITOLUL XX.....	173
<i>Moartea lui Atanasie, Episcopul de Alexandria. (371 d. Hr.)</i>	173
CAPITOLUL XXI.....	173
<i>Lucius ia în stăpânire bisericile din Alexandria. Petru e aruncat în temniță.</i>	173
CAPITOLUL XXII.....	173
<i>Petru se retrage la Roma. Arienii îi persecută pe pustnici.</i>	173
CAPITOLUL XXIII.....	174
<i>Numele sfinților călugări care au viețuit în pustie.</i>	174
CAPITOLUL XXIV.....	179
<i>Izgonirea sfinților călugări. Minunile lor.</i>	179
CAPITOLUL XXV.....	180
<i>Despre Didim.</i>	180
CAPITOLUL XXVI.....	181
<i>Vasile, Episcopul de Cesarea și Grigorie, Episcopul de Nazianz.</i>	181
CAPITOLUL XXVII.....	183
<i>Grigorie Taumaturgul (făcătorul de minuni).</i>	183
CAPITOLUL XXVIII.....	184
<i>Novat și Novațienii.</i>	184
CAPITOLUL XXIX.....	185
<i>Răscoala întâmplată la Roma, din pricina lui Damasius și a lui Ursin.</i>	185
CAPITOLUL XXX.....	185
<i>Ambrozie e ales Episcop de Milan.</i>	185
CAPITOLUL XXXI.....	186
<i>Moartea Împăratului Valentinian. (375 d. Hr.)</i>	186
CAPITOLUL XXXII.....	187
<i>Temistius ține o cuvântare în prezența Împăratului Valens și potolește persecuția.</i>	187
CAPITOLUL XXXIII.....	188
<i>Goții primesc Religia Creștină.</i>	188
CAPITOLUL XXXIV.....	188

<i>Goții fug la Romani.</i>	188
CAPITOLUL XXXV.	189
<i>Valens persecută pe creștini cu mai puțină violență ca mai înainte.</i>	189
CAPITOLUL XXXVI.	189
<i>Saracinii îmbrățișează Religia Creștină.</i>	189
CAPITOLUL XXXVII.	190
<i>Lucius e alungat din bisericile din Alexandria și Petru e restabilit în scaunul său.</i>	190
CAPITOLUL XXXVIII.	190
<i>Moartea Împăratului Valens.</i>	190
Cartea a cincea.	193
<i>PREFAȚĂ.</i>	193
CAPITOLUL I.	194
<i>Goții atacă Constantinopolul.</i>	194
CAPITOLUL II.	194
<i>Împăratul Grațian recheamă Episcopii Ortodocși și alungă pe eretici. El își asociază pe Teodosie la conducerea Imperiului. (379 d. Hr.)</i>	194
CAPITOLUL III.	194
<i>Episcopii celor mai însemnate Biserici. (379 d. Hr.)</i>	194
CAPITOLUL IV.	195
<i>Macedonienii cad iarăși în rătăcire.</i>	195
CAPITOLUL V.....	195
<i>Răscoala întâmplată în Biserica de Antiohia din pricina lui Paulin și a lui Meletie.</i>	195
CAPITOLUL VI.	196
<i>Grigorie e transferat de la Biserica de Nazianz la cea de Constantinopol. Împăratul Teodosie primește Botezul. (380 d. Hr.)</i>	196
CAPITOLUL VII.	196
<i>Grigorie demisionează din Episcopia de Constantinopol. Împăratul poruncește lui Demofil, Episcopul arienilor, sau să consimtă la</i>	

<i>consubstanțialitatea Cuvântului sau să plece din cetate. (380 d. Hr.)</i>	196
CAPITOLUL VIII.....	197
<i>Sinodul de Constantinopol. Hirotonia lui Nectarie. (381 d. Hr.)</i>	197
CAPITOLUL IX.....	198
<i>Strămutarea trupului lui Pavel, Episcopul de Constantinopol.</i>	
<i>Moartea lui Meletie.</i>	198
CAPITOLUL X.....	199
<i>Împăratul întrunește Episcopi de toate orientările. Novațienii au permisiune să-și facă adunările lor în Constantinopol. (383 d. Hr.)</i>	199
CAPITOLUL XI.....	201
<i>Împăratul Grațian e ucis de către tiranul Maxim. Iustina încetează să îl persecute pe Ambrozie.</i>	201
CAPITOLUL XII.....	202
<i>Lupta între Teodosie și Maxim. (384 d. Hr.)</i>	202
CAPITOLUL XIII.....	203
<i>Tulburarea provocată de arieni în Constantinopol.</i>	203
CAPITOLUL XIV.....	203
<i>Biruința lui Teodosie. Moartea lui Maxim. (388 d. Hr.)</i>	203
CAPITOLUL XV.....	204
<i>Flavian se face singur stăpân pe bisericile din Antiohia. (388 d. Hr.)</i>	204
CAPITOLUL XVI.....	204
<i>Temple dărâmate în Alexandria. Lupta între creștini și păgâni. (388 d. Hr.)</i>	204
CAPITOLUL XVII.....	205
<i>Scriere hieroglifică găsită în templul lui Serapis.</i>	205
CAPITOLUL XVIII.....	206
<i>Abuzuri reformate la Roma de Împăratul Teodosie.</i>	206
CAPITOLUL XIX.....	207
<i>Duhovnicii scoși din Biserică.</i>	207
CAPITOLUL XX.....	208
<i>Dezbinare între arieni și eretici.</i>	208

CAPITOLUL XXI.....	208
<i>Neînțelegeri între novațieni.</i>	208
CAPITOLUL XXII.....	210
<i>Părerii ale autorului asupra diferitelor obiceiuri ale unor Biserici, legate de celebrarea sărbătorii Paștilor; ceremoniile botezului, păzirea postului și câteva puncte referitoare la disciplină.</i>	210
CAPITOLUL XXIII.....	216
<i>Neînțelegeri între arienii din Constantinopol.</i>	216
CAPITOLUL XXIV.....	217
<i>Neînțelegeri între eunomieni.</i>	217
CAPITOLUL XXV.....	217
<i>Eugeniu omoară pe tânărul Valentinian și uzurpă puterea suverană. El e învins de Teodosie și omorât la picioarele sale.</i>	217
CAPITOLUL XXVI.....	218
<i>Moartea Împăratului Teodosie.</i>	218

Cartea a șasea	221
<i>PREFAȚĂ.</i>	221
CAPITOLUL I.....	222
<i>Rufin prefect al Pretoriului e ucis la picioarele lui Arcadie. (395 d. Hr.)</i>	222
CAPITOLUL II.....	222
<i>Moartea lui Nectarie. Hirotonia lui Ioan. (397 d. Hr.)</i>	222
CAPITOLUL III.....	223
<i>Nașterea și creșterea lui Ioan, Episcopul de Constantinopol.</i>	223
CAPITOLUL IV.....	224
<i>Ioan devine nesuferit clericilor săi.</i>	224
CAPITOLUL V.....	225
<i>Ioan, Episcopul de Constantinopol, supără o mulțime de persoane de neam bun.</i>	225
CAPITOLUL VI.....	226
<i>Gainas încearcă să uzurpe autoritatea suverană. El provoacă tulburări în Constantinopol și e ucis.</i>	226
CAPITOLUL VII.....	228

<i>Ceartă între Teofil, Episcopul de Alexandria, și între Călugări.</i>	
<i>Condamnarea scrierilor lui Origen.</i>	228
CAPITOLUL VIII.	230
<i>Ioan, Episcopul de Constantinopol, sporește numărul rugăciunilor ce se făceau în timpul nopții.</i>	230
CAPITOLUL IX.	231
<i>Teofil, Episcopul de Alexandria, uneltește să-l depună pe Ioan, Episcopul de Constantinopol.</i>	231
CAPITOLUL X.	232
<i>Epifanie, Episcopul de Cipru întrunește Episcopi pentru a condamna scrierile lui Origen.</i>	232
CAPITOLUL XI.	233
<i>Severian și Antioch au neînțelegeri cu Ioan, Episcopul de Constantinopol.</i>	233
CAPITOLUL XII.	234
<i>Epifanie face hirotonii în Constantinopol fără permisiunea lui Ioan.</i>	234
CAPITOLUL XIII.	235
<i>Apărare făcută lui Origen.</i>	235
CAPITOLUL XIV.	235
<i>Ioan, Episcopul de Constantinopol, atenționează pe Epifanie de uneltirile pe care acesta le făcea în Eparhia sa; Epifanie se întoarce la Biserica sa.</i>	235
CAPITOLUL XV.	236
<i>Ioan e alungat din Biserica sa.</i>	236
CAPITOLUL XVI.	237
<i>Răzvrătirea poporului. Reîntoarcerea lui Ioan, Episcopul de Constantinopol.</i>	237
CAPITOLUL XVII.	238
<i>Răzvrătire între locuitorii din Constantinopol și între cei din Alexandria. Retragera lui Teofil și a Episcopilor din partidul său.</i>	238
CAPITOLUL XVIII.	239

<i>Statuia Împărătesei Eudoxia. Exilul lui Ioan, Episcopul de Constantinopol.</i>	239
CAPITOLUL XIX.	240
<i>Hirotonia lui Arsachi. Boala lui Cirin.</i>	240
CAPITOLUL XX.	241
<i>Hirotonia lui Atticus.</i>	241
CAPITOLUL XXI.	241
<i>Moartea lui Ioan, Episcopul de Constantinopol. (407 d. Hr.)</i>	241
CAPITOLUL XXII.	242
<i>Răspunsurile ingenioase ale lui Sisiniu.</i>	242
CAPITOLUL XXIII.	243
<i>Moartea Împăratului Arcadiu. (408 d. Hr.)</i>	243

Cartea a șaptea	245
CAPITOLUL I.	245
<i>Antim, Prefect al Pretoriului, e însărcinat cu guvernarea Imperiului.</i>	245
CAPITOLUL II.	245
<i>Moravurile lui Atticus, Episcopul din Constantinopol.</i>	245
CAPITOLUL III.	246
<i>Teodosiu, Episcopul din Sinadon îi persecută pe macedonieni.</i>	246
<i>Agapit își ia în stăpânire scaunul.</i>	246
CAPITOLUL IV.	247
<i>Atticus vindecă pe un evreu de paralizie dându-i Botezul.</i>	247
CAPITOLUL V.	247
<i>Sabbatie, preot al novațienilor, se desparte de împărtășirea lor.</i>	247
CAPITOLUL VI.	248
<i>Episcopii sectei Arienilor.</i>	248
CAPITOLUL VII.	249
<i>Chiril îi urmă lui Teofil la conducerea Bisericii din Alexandria. (412 d. Hr.)</i>	249
CAPITOLUL VIII.	249
<i>Religia creștină se răspândește în Persia.</i>	249
CAPITOLUL IX.	250

<i>Episcopii din Antiohia și din Roma.</i>	250
CAPITOLUL X.	250
<i>Luarea Romei de către Alaric.</i>	250
CAPITOLUL XI.	251
<i>Episcopii din Roma.</i>	251
CAPITOLUL XII.	251
<i>Chrisant e hirotonit, fără voia lui, Episcop al novațienilor. Lauda sa.</i>	251
CAPITOLUL XIII.	252
<i>Lupta dintre creștinii și evreii din Alexandria.</i>	252
CAPITOLUL XIV.	253
<i>Răzvrătirea provocată de către călugări contra guvernatorului de Alexandria.</i>	253
CAPITOLUL XV.	254
<i>Moartea filozoafei Hipatia.</i>	254
CAPITOLUL XVI.	255
<i>Omorul săvârșit de evrei.</i>	255
CAPITOLUL XVII.	255
<i>Minune întâmplată la botezul unui evreu.</i>	255
CAPITOLUL XVIII.	256
<i>Războiul dintre perși și romani. Înfrângerea perșilor.</i>	256
CAPITOLUL XIX.	257
<i>Puternica diligență a unui curier numit Palladius.</i>	257
CAPITOLUL XX.	257
<i>O nouă înfrângere a perșilor.</i>	257
CAPITOLUL XXI.	258
<i>Mila extraordinară a lui Acachie, Episcopul din Amidea, față de prizonierii perși.</i>	258
CAPITOLUL XXII.	259
<i>Virtuțile Împăratului Teodosie.</i>	259
CAPITOLUL XXIII.	261
<i>Moartea lui Ioan, care voise să uzurpe autoritatea suverană. (423 d. Hr.)</i>	261
CAPITOLUL XXIV.	261

<i>Valentinian e declarat Împărat. (424 d. Hr.)</i>	261
CAPITOLUL XXV.....	262
<i>Laudă adusă lui Atticus, Episcopul din Constantinopol.</i>	262
CAPITOLUL XXVI.....	263
<i>Sisiniu este ales pentru a urma lui Atticus.</i>	263
CAPITOLUL XXVII.	264
<i>Operele lui Filip.</i>	264
CAPITOLUL XXVIII.	265
<i>Proclu e sfințit Episcop de Cizic de către Sisiniu. (427 d. Hr.)</i>	265
CAPITOLUL XXIX.....	265
<i>Nestorie e luat din Biserica din Antiohia și ridicat pe scaunul Bisericii de Constantinopol.</i>	265
CAPITOLUL XXX.....	266
<i>Burbonii îmbrățișează Religia Creștină.</i>	266
CAPITOLUL XXXI.....	267
<i>Persecuția provocată de Nestorie contra macedonienilor.</i>	267
CAPITOLUL XXXII.	267
<i>Nestorie e îndemnat de un preot, numit Anastasie, să susțină că Fecioara nu trebuie să fie numită Maica lui Dumnezeu.</i>	267
CAPITOLUL XXXIII.	269
<i>Omor săvârșit în biserică.</i>	269
CAPITOLUL XXXIV.....	269
<i>Sinod întrunit la Efes contra lui Nestorie. (431 d. Hr)</i>	269
CAPITOLUL XXXV.....	270
<i>Maximian e ales Episcop de Constantinopol.</i>	270
CAPITOLUL XXXVI.....	271
<i>Transferările de la o Episcopie la alta. (432 d. Hr.)</i>	271
CAPITOLUL XXXVII.....	272
<i>Minune săvârșită de Silvan.</i>	272
CAPITOLUL XXXVIII.	273
<i>Mai mulți evrei din insula Creta mărturisesc Religia Creștină.</i> ... 273	
CAPITOLUL XXXIX.....	273
<i>Biserica novațienilor ferită de un incendiu.</i>	273
CAPITOLUL XL.....	274

<i>Proclu urmează lui Maximian la conducerea Bisericii de Constantinopol.</i>	274
CAPITOLUL XLI.	274
<i>Bunele calități ale lui Proclu.</i>	274
CAPITOLUL XLII.	275
<i>Lauda Împăratului Teodosie. (426 d. Hr.)</i>	275
CAPITOLUL XLIII.	275
<i>Nenorociri întâmplare barbarilor care favorizaseră partidul tiranului.</i>	275
CAPITOLUL XLIV.	276
<i>Căsătoria Împăratului Valentinian și a Eudoxiei, fiica lui Teodosie.</i>	276
CAPITOLUL XLV.	276
<i>Aducerea trupului lui Ioan, Episcopul din Constantinopol.</i>	276
CAPITOLUL XLVI.	277
<i>Moartea lui Pavel, Episcopul novațienilor. Hirotonia lui Marcian.</i>	277
CAPITOLUL XLVII.	278
<i>Împărăteasa Eudoxia se duce la Ierusalim.</i>	278
CAPITOLUL XLVIII.	278
<i>Talasie e hirotonit Episcop al Cesariei în Capadocia.</i>	278